

هانری کربن

جلد اول

چشم اندازهای معنوی و فلسفی

اسلام ایران

تشیع دو اندۀ امامی

تحقيق و ترجمه برقیا نه من فرانسوی

• دکتر انساء اللہ رحمتی

ریاست ادبیات معاصر - دانشگاه علوم اسلامی شیراز

(بلوار تسبیح) ۰۷۰۰۰۱۸۳۷۶

تلفن: ۰۷۰۰۰۵۸۰۰۰ - پست: ۷۰۰۰۰۰۰۷

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار مترجم	۱۱
۱- افق معنوی فلسفه اسلامی	۱۱
۲- اسلام ایرانی	۲۲
۳- فلسفه نبوی	۲۹
۴- درباره ترجمه	۳۳
مقدمه	۳۷
چکیده دفترهای اول و دوم	۶۱
دفتر نخست: چشم‌اندازهای تشیع دوازده امامی	۶۷
فصل اول: تشیع و ایران زمین	
۱- دشواری‌های تحقیق	۶۹
۲- یک عالم معنوی که باید فهمیده شود	۷۷
۳- برخی پیش‌داوری‌ها پیرامون تشیع	۸۵
۴- مشکلاتی که باید با تشریک مساعی بر آنها چیره شویم	۹۷
فصل دوم: مفهوم [و معنای] تشیع دوازده امامی	
۱- فکرت مبنایی نظریه امامت	۱۲۱
۲- حکمت نبوی و دین ولایی	۱۲۵
۳- ملکوت دوازده امام(ع)	۱۳۷

۴۱۵	۳- میراث نبوی و امامت
۴۲۸	۴- علم موروثی انبیاء
۴۴۰	۵- دایرۀ نبوت و دایرۀ ولایت

فصل هفتم: معنای امام در معنویت شیعی

۴۵۹	۱- تشیع، دین محبت روحانی است که به شناخت خویشنمی انجامد .
۴۸۳	۲- امام هادی و قطب است
۴۹۱	۳- امام اعراف است
۵۰۳	۴- امام گواه خدا بر خلق است

که همواره برای هر فانشجو و محقق فلسفه و حکمت اسلامی

۵۱۹	پی‌نوشت‌ها است که آیا فلسفه اسلامی واقعاً در این سر آمد و از سرگه
۵۲۰	پی‌نوشت‌های مقدمه
۵۲۲	پی‌نوشت‌های فصل ۱
۵۳۳	پی‌نوشت‌های فصل ۲
۵۴۴	پی‌نوشت‌های فصل ۳
۵۵۴	پی‌نوشت‌های فصل ۴
۵۶۳	پی‌نوشت‌های فصل ۵
۵۸۵	پی‌نوشت‌های فصل ۶
۵۹۹	پی‌نوشت‌های فصل ۷
۶۱۱	و از نامه خارجی - فارسی
	نمایه

به هر تقدیر در قبال مساله بیانی و کارآمدی فلسفه و حکمت اسلامی
رویکردهای مختلفی وجود دارد. همانی کریم در دفعه‌های قبل (حدوداً ۵۰)
چهل هجری شمسی (بیان رویکردها توجه کرده است. در اسلام ایرانی (ج ۱)

۱۶۱	۴- تناقض‌های فراروی اسماعیلیه و تشیع دوازده امامی
-----------	---

فصل سوم: پیکار معنوی تشیع

۱۷۷	۱- موقعیت اهل معنای شیعه مذهب
۱۸۷	۲- امانت الهی سپرده شده به انسان
۲۱۰	۳- گفتگوهای امام علی(ع) با کمیل بن زیاد
۲۲۲	۴- سلسله‌های روحانی غیبی
۲۳۳	۵- محل نزاع در پیکار معنوی تشیع و امروزی بودن آن

فصل چهارم: پدیدار کتاب قدسی

۲۴۷	۱- کتاب قدسی و تأویل
۲۵۱	۲- ابعاد و آفاق تأویل
۲۷۰	۳- آگاهی تاریخی و آگاهی عرفانی
۲۸۳	۴- تاریخی کردن یا درونی کردن؟
۳۱۰	۵- درک روحانی و انواع زمان‌مندی از دیدگاه سمنانی و قاضی سعید قمی

فصل پنجم: طریقت باطن و تأویل

۳۲۹	۱- سرّ ائمه(ع) یا چهار مرتبه باطن
۳۴۹	۲- تنزلات کتاب قدسی
۳۶۳	۳- تأویل باطنی قرآن کریم

فصل ششم: نبوت و امامت

۳۷۳	۱- لزوم انبیاء و لزوم ائمه
۳۹۶	۲- طبقات انبیاء و ولایت

گردد. با این حال این سال نه فقط بامتناع بلکه با موجودات می‌خواست و نظر داشت آنچه در اینجا موضوع بحث است، در کنار یک تصور هنرمندی از تقدیر انسان، خود شناخت ما از اسلام است. شکفت این جانشیست که آنچه مقوم معتقدت شیعی به نظر عربی و اشارت بسیار گذراشی بدلکن رفته، قابه امروز برای غربیان و حتی برای عالی مسلمانان سی مذهب، ناشناخته مانده است.

۱- موقعیت اهل معنای شیعه مذهب

تشیع دوازده امامی که گویی نشانه‌ای از تناقض برای اهل دنیا است، در سرخ کینه‌های هولناکی قرار گرفته است که به ندرت فروکش کرده‌اند؛ این کیته‌ها، علیه شخص امام اول و همینطور در سرنوشت جان‌گذار یازده خلف آن حضرت، بروز یافت. ولی خود ائمه‌(ع) به اصحاب شان هشدار داده‌اند که اسر شان دشوار است و برای برداشتن بار آن باید «دل‌های آزموده شده برای ایمان» داشت. عالم جلیل‌القدری به من می‌گفت: «هرگز فراموش مکن که برگرد اسلحه‌ای مؤمنانی اندک بوده‌اند و تاقیام قیامت همین‌گونه خواهد بود.» تشیع چون در برابر عالم، اساساً و به طور کامل متولی حقیقت روحانی نبوت اسلام است، نمی‌تواند با جاه طلبی‌ها و مقاصد دنیا [و دنیاداران] همدست شود. در اینجا موضوع بحث من، تاریخ سیاسی نیست، ولی صرفاً متذکر می‌شوم که چرا در طی قرون (باید بگوییم پس از ورود ترکان سلجوقی به بغداد، در سال ۵۵/۴۴۷، که به نفوذ خاندان شیعی ایرانی آل بویه خاتمه داد) بسیاری از آثار و نشانه‌های شیعه برپا رفت، زیرا در واقع شیعیان، در دوران زندگی در خفا، به «نقیه»^۲ شدید روی می‌آورند. به همین دلیل احیاناً وقتی در لابلای سطور [یک کتاب] به نظری بر می‌خوریم که مؤلف قادر به ابراز صریح آن نبوده است به شیعه بودن مؤلف ظن می‌بریم.

رسالهای به فارسی متعلق به سده ۱۳/۷ (که نام مؤلف‌اش قطعی نیست) بعضش اینگونه می‌ترکد:

اگر گویند سبب چیست که علم فقهها پراکنده است در عالم، و علم اهل بیت رسول علیهم السلام بدین صفت نیست؟ جواب آن است که اصل درین آن بود که چون معاویه تغییب کرد بر امت، عداوت

برامون موقعیت بشرکه در نمونه‌ایم تمثیل یافته است، آشنا خواهیم شد در برخوانی موضعی، تاریخی از گفتگوهای امام اول، علی بن ابی‌طالب(ع) با اصحابی خاص آن حضور، یعنی کبیل بن زید، بر حسنگی خاصی پیدا می‌کند او در حکم تابعی است [که] کل تقدیر شیعه در آن محظوظ شده است - و این در خلاف ترکیب‌های تلمذکنی، اس-

اسلامی می‌نماید محال طرح نداشت است. به عبارت هنگره، نبی‌حیر و می‌بلعور ملاحده‌ای شیرازی و اخیراً اساتید مکتب شیعیه، حتی امروز نیز، خودشان می‌شنan و محل تبعیج برپا را که از آن به دیگر معنوی تبعیج نمی‌کنند، برای ما نمینمی‌کنند.

رسالهای هنرمند اهل معنای شیعه